

LİTERATÜR TARAMASI

KONULAR

- Literatür taraması nedir?
- Materyali seçme
- İyi materyal için araştırma yapma
- Literatürü değerlendirme
- Literatür taramasını geliştirme
- Literatür taramasını bir yüksek lisans/doktora çalışmasına yerleştirme
- Literatür taramasını yapılandırma
- Literatür taramasını yazma

1/8 LİTERATÜR TARAMASI NEDİR -A

- Literatür taraması, en basit ifadesiyle var olan akademinin/bilimin belirli bir konu hakkında ne bildiğinin özetidir.
- Her zaman ikincil kaynaklara dayanır -yani diğer kişilerin bu konuda daha önce neler yazdıkları- yeni bir bilgi ve malumatı keşfetmeyle ilgilenmez.
- Aslında, ileride yapılacak olan çalışmaya bir giriştir ve bilimsel fikri özümsemedir.

1/8 LİTERATÜR TARAMASI NEDİR -B

- Mesele veya konuyla ilgili güvenilir, doğru ve güncel materyali arama
- Bu literatürden önemli noktaları okumak ve özetlemek
- Bu önemli fikir, teori ve kavramları bilinenlerin özetiyle sentezlemek
- Bu fikirleri, teorileri ve kavramları değerlendirmek ve tartışmak
- Tartışma ve ihtilaflarının hususi alanlarını saptamak
- Bu fikirleri yeni araştırmaya uygulamak için zemin hazırlamak

2/8 MATERYALİ SEÇMEK

- Çalışmamdaki spesifik soru, konu veya odak noktası nedir?
- Hangi türde bir malzemeye ihtiyacım var? Teori? Metodoloji? Politika? Deneysel veriler?
- Ne türde literatür ulaşılabilir durumda? (Mesela süreli yayınlar, kitaplar, resmi devlet evrakları)
- Bu akademik disiplinde özellikle hangi literatür yetki sahibidir? (mesela psikoloji, sosyoloji, eczacılık?)
- Araştırmam, ilgili tüm materyali tespit ettiğimden emin olabilecek kadar geniş miydi?
- Öte yandan, araştırmam ilgilendirmeyen materyalleri hariç tutabilecek miydi?
- Tez çalışmamda yüksek yahut doktora tezimin seviyesinde yeterince iyi literatür örneği var mı?
- Mümkün olduğu kadar fazla alternatif bakış açılarını göz önüne aldım mı?
- Okuyucu, literatür taramamı konuyla ilgili, uygun ve yararlı bulacak mı?

3/8 İYİ MATERİYAL İÇİN ARAŞTIRMAK

- Mühim akademik kitaplar ile daha yeni dergi makaleleri arasında iyi bir denge tutturmaya çalışın
- Bibliyografya yazmak iyi bir başlangıçtır
- Başka bir yaklaşım, kütüphane katalog arama motorlarına birkaç anahtar kelime girmeyi denemektir
- Bu yeterli miktarda materyali elde edemiyorsa, ilgili konu alanındaki kütüphane raflarına göz atın ve gözünüze çarpan herhangi bir kitaba bakın.
- İçeriği ve dizin sayfalarını, yardım etmesi muhtemel olup olmadığını öğrenmek için kontrol edin; Değilse kitabı geri koyun ve tekrar deneyin
- Ayrıca alanda uzman kütüphanecilerden de yardım isteyebilirsiniz
- 'Kaç kitap ve süreli yayın makalesi gözden geçirmeliyim?' sorusunun cevabı yoktur.
- Gerektiği kadar! Belki genel kabul görmüş kurallara göre, 8000 kelimelik bir tez için 8-10 tane önemli (kitap, makale), 12.000-15.000 vb. kelimelik bir çalışma için 20 önemli eser.
- Fakat siz kendiniz karar verin.

4/8 LİTERATÜRÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Yazarın tartıştığı kilit nokta: Bu açıkça belirtilmiş mi?
- Yazar, bu merkezi fikri desteklemek için hangi kanıtları üretmiştir?
- Yazarın bakış açısı için sunulan sebepler ne kadar ikna edici?
- Bu kanıtlar başka şekillerde yorumlanabilir mi?
- Yazarın araştırma metodu nedir (nitel, nicel, deneysel vb.)?
- Yazarın teorik çerçevesi nedir (örneğin psikolojik, gelişimsel, feminist)?
- Yazarın teori ile uygulama arasında varsaydığı ilişki nedir?
- Yazar bu alandaki diğer literatürü eleştirel olarak değerlendirdi mi?
- Yazar, onun bakış açısına ters düşen literatürü dahil ediyor mu?
- Araştırma verileri geçerli mi? Bir başka deyişle güvenilir bir yöntem ve doğru bilgiye dayanıyor mu?
- Argümanı yeniden yapılandırabilir misiniz? Mantıktaki boşlukları veya atlamaları belirleyebilir misiniz?
- Bu çalışmanın güçlü yönleri olduğu ve sınırlı kaldığı yönleri nelerdir?
- Bu kitap veya makale kendi konuşuma veya tezime ne gibi katkılarda bulunuyor?

5/8 LİTERATÜR TARAMASININ GELİŞTİRİLMESİ

- Bir literatür taraması, çalışmanız için okunan materyaller üzerine bir dizi mini kitap incelemesinden oluşur. Ancak unutmayın ki, iyi bir kitap incelemesinde daima en az iki farklı bölüm bulunur
- 1- Materyalin önemini anlatan bir açıklama ile birlikte kitabın/makalenin içeriği ile ilgili kısa bir özet -niğin özellikle bu kitabı veya makaleyi dahil ediyorsunuz.
- 2- Kitap yahut makalenin eleştirisi: Bu, sunulan kanıtların görece güçlü ve zayıf yönlerinin değerlendirilmesi de dahil olmak üzere, argümanın analizini içerir.
- Yazar, ortaya koymak istediği maksadı tesis etmek için yeterli kanıt üretebiliyor mu?
- Dışarıda bırakılan yahut dikkate alınmayanlar nelerdir?
- Karşı argüman nerede ve yazar hakkıyla onun üstesinden gelebilmiş mi?
- Yazarın söylemediği ve argümanlara aykırı olabilecek şey nedir? vb.

6/8 LİTERATÜR TARAMASININ TEZİN İÇİNE YERLEŞTİRİLMESİ

- Literatür taramasının geleneksel yeri, tezin girişinden hemen sonradır
- Bazı bilim insanları, literatür taramasının, deneysel kanıtların sunulmasından sonra yerleştirilmesini tercih etmektedirler; böylece, literatür taraması, temel bulgulara bir tür set vazifesi görür. Bu tercih, nitel (genel olarak etnografik) gelenekte oldukça yaygındır
- Özellikle nitel gelenekte, bazı bilim insanları, literatür çalışmasının bir bütün olarak tüm çalışmaya dağıtılmasını tercih ederler. Böylelikle bütün bir çalışma, deneysel araştırma ve bilimsel teori arasında devam eden bir sohbetmiş gibi okunur
- Dolayısıyla bu, muhtemelen danışman hocalarınızla müzakere edeceğiniz birçok şeyden bir tanesidir. Fakat hocanız aksini söylemediği sürece, kendinizi emniyete almanın ve literatür çalışmasını, geleneksel yeri olan girişten sonrasına koymanın daha iyi olduğu neredeyse kesindir

7/8 LİTERATÜR TARAMASININ YAPILANDIRILMASI -A

- Ana meseleniz veya tezinizle ilgili literatür taramasını inşa etmeye çalışın. Acımasız olun- her bir literatür eserinin sizin merkezdeki temanıza nasıl katkıda bulunduğu yahut meydan okuduğunu gösterin. Kısımların veya bölümün genel yapısı aynen diğerleri gibi olmalıdır: giriş, gelişme ve sonuç bulunmalıdır
- Seçilen kitaplar ya da makaleler aracılığıyla sistematik olarak çalışmalısınız. Her biri için bir yahut iki paragraf yeterlidir, fakat unutmamalıdır ki, her kitap ve makale için şu yorum yapmanız gerekmektedir:
- İçerik- Başlıca fikir ve delillerin kısa bir özeti.
- Argümanın güçlü yahut zayıf tarafları-hayati önemdeki eleştiri-
- Kitap yahut makalenin sizin muayyen çalışmanızla alakası: Sizin kendi düşünce yahut araştırmanıza nasıl katkı sağlamaktadır

7/8 LİTERATÜR TARAMASININ YAPILANDIRILMASI -B

- Eğer bir doktora tezi yazıyorsanız, o zaman literatür taramanız genellikle bir bölümdür. (Muhtemelen 8000-10.000 kelime) Ancak bu, konunuza bağlı olarak ciddi ölçüde değişiklik arz edebilir. Danışman hocanıza sorunuz.
- Eğer yüksek lisans tezi yazıyorsanız, literatür taramanız muhtemelen çok çeşitli faktörlere bağlı olarak 2-3.000 kelime civarında olmalıdır. Danışman hocanıza sorunuz!
- Geleneksel lineer yaklaşım kapsamındaki bir bakış açısı, literatür taramanızı kronolojik sıraya göre organize etmektir. Diğerleri ise, ana teorilerle başlar. Önemsiz şeyleri sonraya bırakarak bu önemli teorilere daha fazla yer ayırmayı tercih ederler.
- Bazıları lineer bakış açısını çok tercih etmez. Bunun yerine, yalnızca kitap tanıtımı listenizden 8 ila 20 adet eseri detaylı bir şekilde ele alabilirsiniz. Anahtar fikirleri, vakaları, kavramları, yaklaşımları bir araya getirerek tematik yaklaşımı deneyebilir ve fikirleri birbiriyle karşılaştırabilirsiniz.

8/8 LİTERATÜR TARAMASININ YAZILMASI -A

- Genel itibariyle makalelerde olduğu gibi, literatür taramasını da sadece 'olgun' olduğunda yazmaya kalkışın. Yani, bütün okumaları, not almaları, bölüm ve kısımları planlamayı tamamıyla yapıp ve kendinize yeterli düşünme zamanı verdikten sonra.
- Sonra yazmaya başlayın. Literatür taramanızı tanıtmak için sistemli bir yol bulun. Sonra okuyucunuzu açıkça ve doğrudan materyale yönlendirin.
- Delil kullanın- asla temelsiz iddialarda bulunmayın, her şeyi argüman ve verilerle destekleyin.
- Çok fazla alıntı yapmaktan kaçının ve her alıntıya mutlaka referans verin.
- Bazen öğrenciler makaleyi şişirmek yahut kavrayış eksikliğini kapatmak için uzun alıntılar kullanıyorlar. Bunu kesinlikle yapmayın: Bu her zaman kendini gösterir ve değerlendirci tarafından fark edilir.
- Materyali her zaman mümkün olduğunca kendi kelimelerinizde özetleyin. Alıntıları, inandırıcı bir biçimde açıklamaya yardımcı olacak can alıcı noktalar olması için kaydedin

8/8 LİTERATÜR TARAMASININ YAZILMASI -B

- Literatürün her parçasından çıkardığınız kritik noktaların sayısı konusunda seçici olun. Unutmayın, araştırmanızın bu parçası hocalarınıza neyin merkezi neyin ikincil olduğunu ölçebildiğinizi göstermek içindir
- Özetleyin ve sentezleyin. Kitap ve makale hakkında tartışmalı yahut önemli olduğunu düşündüğünüz şeyleri özetlemek için kendi kelimelerinizi kullanın.
- İhtiyatlı davranın; asla delilin destekleyeceğinden fazlasını iddia etmeyin. Birçok yüksek lisans ve doktora tezi çok abartılı ve toptancı genellemeler sebebiyle berbat edilmiştir. Delili yorumlama tarzınızda dikkatli ve temkinli olun
- Kendi fikrinizi muhafaza edin. Sunulan delile dayanarak gelişen kendi bakış açınızla yetkilisiniz. Bunların ışığında, fikirlerinizi net argümanlarla desteklediğinizden emin olun. “Ben” dilinden kaçınmak genellikle daha iyidir. Biraz daha dolaylı ve belirsiz olmak daha iyidir. (Bu, şunu iddia etme eğilimdedir, öne sürülebilir vb.)
- Düzeltme: taslağı mümkün olduğunca düzeltin ve yeniden yazın. Akıcılığı, kuruluş biçimini, delil ve referanslarınızı kontrol edin. Temel prensipleri unutmayın: Dilbilgisi ve imla.